

CHÝRNIK

8. ročník * 2. číslo * február 2011 * cena 0,50 €

DISTRIBUOVANÝ DO REGIÓNOV POŽITAVIA, PONITRIA A PODUNAJSKA

„Realizované s finančnou podporou ministerstva kultúry SR
– Program kultúra národnostných menšín - 2011“**KUPOJTE NAŠE SLOVENSKÉ VÝROBKY!****NOVÉ ZÁMKY A OKOLIE
ÉRSEKÚJVÁR ÉS VIDÉKE**

Nezávislý spravodajský portál / Független hírportál

WATSON.SK Spúšťame projekt spravodajského portálu pre
Nové Zámky a okolie.Úspešný karikaturista Vlado Mach vystavoval v Knižnici Antona
Bernoláka v Nových Zámkoch

Tentoraz to boli portréty

Dovoľte najskôr predstaviť vám autora Vlada Macha, z Palárikova, autora vystavených karikatúr na ktorej sa zúčastnila aj naša re-

Snímka z vernisáže výstavy, zľava riaditeľka knižnice
Marta Szilágyiová, autor výstavy Vlado Mach a hlavná
organizátorka Mária Feldinszká.v Knižnici Antona Bernoláka dakcia. Konala sa iba nedávno.
v Nových Zámkoch, humoristu, Vlado začínal ako píšuci autor.

Písal aforizmy, epigramy, neskôr fejtóny, humoresky. Uverejňoval ich v rôznych časopisoch, z ktorých mnohé už zanikli v kalných vodách bulváru.

Písal aj do satiricko-humoristických rozhlasových relácií, akými boli napríklad obľúbený Maratón, Sobotník a Variácie.

Kresliť začal v roku 1985, teda kreslí už viac ako dvadsať rokov. Jeho kreslený humor uverejňovali printové médiá na Slovenku, ale najmä v susedných Čechách.

O portrétnu karikatúru sa pokúsil vlani v lete, pretože obdivoval umelcov, ktorí to dokázali robiť na vynikajúcej úrovni. Najprv si na internete pozháňal všetko, čo sa dalo o technikách a postupoch pri kreslení portrétu. Mal (pokračovanie na str. 4)

Z OBSAHU

V jeho tvorbe prevládla krajinárska fotografia, str. 2**Dokumenty o farnosti v Radave (seriál), str. 6****Matica bez hraníc, str. 7****Astropsychológia, str. 2****Fejtónovým perom str. 6****Cenné rady nielen gazdinkám, str. 5****Ponúkame dvojročného čistokrvného maltézaka na krytie. tel.(nonstop): 0907 905 537.**

Jesť, alebo nejesť mäso?

V mnohých duchovných smeroch niekedy nachádzame priamu všetkému živému. Materialisti, ktorých žiadne duchovné prin-

požiadavku nejesť mäso, ktorá býva zdôvodňovaná láskou ku cípym nezaujímajú zase hovoria o zdraví a zdravom životnom štý-

le. Ako je to teda naozaj?

Ľudský druh požíval mäso po celé stáročia, ba tisícročia a túto potrebu máme biologicky zakódovanú v našich telách. Každý z nás tak činil v desiatkach svojich predošlých životov a práve preto je nesprávne a neprirodzené stať sa vegetariánom jedným náhlym, rozumovým rozhodnutím. Ide totiž o násilný zásah do nášho telesného aparátu, ktorý nám vo svojej unáhlenosti musí celkom zákonnite priniesť menšie, alebo väčšie poškodenie zdravia. Dokonca aj keď sa toto poškodenie zdravia navonok nijako výraznejšie neprejaví, to znamená, že sa jeho účinky obmedzia iba na sotva badateľnú

slabosť, i tak to predstavuje nesmierne obmedzenie pre každého ľudského ducha, nachádzajúceho sa v pozemskom tele, ktorý sa nemôže v hmotnosti plne realizovať s takým rozmachom, aký by mohol a mal dosiahnuť so zdravým a neutlačaným telom.

Neznalosť Zákona neospravedlňuje! Čiže ani neznalosť základných Zákonitostí.

Človek si vo svojej neznalosti, hoci aj v dobrom chcení, poškodí vlastné zdravie, čím následne znemožňuje svojmu najvnutornejšiemu, duchovnému jadrú, poskytnutie takej pevnej hmotnej opory, akú by mal mať každý duch (pokračovanie na str. 5)

Známy náš fotograf vystavuje v šurianskej Synagóge V jeho tvorbe prevláda krajinnárska fotografia a portrét

Ing. Marián Manduch, sa narodil v Nitre. Do roku 1984 žil v Ma-

Snímky z vernisáže výstavy

ských Ripňanoch, teraz žije a pracuje v Mojzesove. Je absolventom Slovenskej vysokej školy technic-

kej v Bratislave – Elektrotechnická fakulta a Inštitútu výtvarnej

fotografie SČF, ktorú vyštudoval v Prahe.

Fotografovanie sa venuje od

roku 1970. V jeho tvorbe prevláda krajinnárska fotografia a portrét.

Okrem mnohých kolektívnych výstav v Prahe, Ružomberku, Komárne, Bratislave, Nových Zámkoch, Košiciach, Nitre, Piešťanoch, Skalici a v Trnave...mal samostatné výstavy: aj v Bad Aibling, Nemecko, v Šali, v Muránskej Zdychave, Nesvadoch v Radave a na mnohých ďalších miestach.. Okrem toho stihol vydať vlastné fotografické publikácie s názvom „Budú tam chýbať“ a „Vraciam sa ako kňaz“. Jeho dokumentárne fotografie sú aj v publikáciách - Radava, Mojzesovo, Čakajovce, Čermany, Malé Ripňany v Almanachu Nitra...

Je členom Zväzu slovenských fotografov, Fotoklubu Hexagon v Nových Zámkoch a Klubu priateľov fotografie v Šuranoch. Pred-

tým pôsobil vo fotokluboch v Bratislave a v Piešťanoch.

Okrem iných ocenení získal v roku 2003 na Petzvalovom mapovom okruhu fotografie

prvé miesto. Veľa jeho fotografií je umiestnených v súkromných zbierkach v Nemecku, Poľsku, v Čechách, Japonsku, Kanade, v Juhoafrickej republike i na Slovensku. Galéria umenia v Nových Zámkoch vlastní tiež jeho fotografie. V súčasnosti vystavuje v šurianskej Synagóge, odkiaľ prinášame zopár jeho umeleckých diel.

–kup-

**Predám poschodový
rodinný dom v Bánove,
plus pozemok 35 árov.
Cena 75 000 eur. Tel.:
0910 487 246.**

Astropsychológia na každý mesiac roka

(na pokračovanie)

Je pravda, že iba horoskop zostavený podľa presnej hodiny narodenia je naozaj spoľahlivý. Mnoho astrológov sa zhoduje v názore, že základná charakteristika pováh osôb narodených v tom ktorom znamení má približne osemdesiatpercentnú presnosť. V nasledujúcich riadkoch sa môžete o tom presvedčiť.

Ryby – fantasta (20.2. – 20.3.)

Životné heslo: Tuším a milujem.

Ako ho spoznáte: Ryby sú väčšinou krásne. Majú strednú, pekne tvarovanú postavu, širokú mäkkú tvár, snivé a hlboké oči, klenuté čelo a akoby pohodlné držanie tela. Vlasy majú jemné, hlavne ak sú blondáci či blondinky, a skoro vždy príjemne vlnité. V ich postavách nájdete miernu asymetriu, väčšinou majú dlhšie telo ako nohy.

Charakter: Milý a úprimný. Komunikácia s Rybami, ktoré sú vynikajúcimi spoločníkmi, prináša všetkým ostatným radosť. Ale iba v tom prípade, že Ryby sami chcú. Ak ale podľahnú zlej nálade a depresii, nebýva s nimi rozumná reč. Niekedy bývajú i veľmi ovplyvniteľné, nestále, uzavreté, ale vždy trpezlivé a chápvavé. K ich negatívnym vlastnostiam patria výrazné sklony k pohodlnosti až lenivosti, čo je zaujímavý fakt obzvlášť v súvislosti s tým, že často zastávajú vedúce postavenie. Nič v zlom, riaditeľské kreslá im patria predovšetkým vďaka výrazným tvorivým schopnostiam. Ich fantázia, citlivosť, kreativita a intuícia sú povestné. Sú mimoriadne citliví a romantickí. Veľmi často sa u nich prejavujú umelecké sklony, nezriedka bývajú vynikajúcimi maliarmi. Radi konajú dobré skutky a túžia vnieť do každého života trochu poézie a lásky. Dominujúca planéta Neptún spôsobuje, že Ryby sú citlivé povahy, ktoré sa však vyznačujú veľkou vnútornou silou. S nesmiernym úspechom dokážu pred inými zakryť skutočné motívy svojho konania, čo ich robí tajuplnými a neustále vyvolávajúcimi otázky. Vďaka svojej intuícii a umu dokážu Ryby získať slávu a uznanie. Sú hocikeď prístupní novým dojmom v profesionálnom živote i v láske. Inšpirácia a jemnosť im pomáhajú pri učení, štúdiu i v práci. Dokážu veľmi dlho trpezlivo čakať; ich intuícia im pomáha nájsť to správne miesto v živote. Ryby sa dokážu dokonale orientovať v náladách ľudí vo svojom okolí. Pre mnohých sú preto akýmiś utešiteľmi a bez veľkých slov pomáhajú riešiť problémy svojich priateľov či kolegov. Ich diskretnosť je v týchto prípadoch nepochybná. Navonok sa často javia ako tichá voda, v hĺbke duše však túžia po romantike a dobrodružstve. Sú to veľkí bojovníci a nevydržia dlho dať sa unášať prúdom len tak. Ak sa raz rozhodnú, nič ich nezastaví v odhodlaní vydať sa proti prúdu.

Ryby trpia zmenami počasia a zima nie je ich priateľom. Ich slabou stránkou sú alkohol a iné drogy, v ktorých môžu v depresii hľadať útechu. Vo svojej neistote nachádzajú oporu aj v rôznych náboženstvách, sektách alebo v mystike, kde hľadajú poučenie v otázkach života a smrti. Často majú vizionárske sny, ktorým ochotne veria.

Čo milujú: Dobré jedlo, dobré pitie a svoje sny Čo neznesajú: Nátlak.

Ako pracujú: Po svojom, teda výrazne tvorivým spôsobom. Ryby majú mimoriadne nadanie pre literárnu a javiskovú tvorbu. Sú skvelí rečníci. Možno i preto ich najčastejšie nájdete v utáranom svete médií. Najväčším kladom Ryb je predstavivosť, a to nech pracujú v akomkoľvek obore. Hovorí sa, že úspech predstavuje päť percent inšpirácie a deväťdesiat päť percent driny. To je pravda. Nech to povedal ktokoľvek, musel sa narodiť v zemskom znamení a rád vychvaloval tvrdú prácu. Bez prchavých, ale podstatných päť percent však nevznikne nič zvláštne. Ryby obvykle nemajú s týmito piatimi percentami žiadny problém. Zato zostávajúci deväťdesiat päť percent je pre ne veľmi namáhavých.

Vzorový hrdina: Ján Krstiteľ.

Zvláštne znamenie: Zmysel pre hudbu.

Kov: Platina. **Farby:** Dúhové a trblietavé. **Umenie:** Hudba a maliarstvo. **Čísla:** 11, 22, 47.

Dobrá rada pre Ryby: Nebuďte mučeníkmi! Svet mučeníkov nemá rád, preto ich presúva do neba. Spoliehajte sa radšej na silnú pracovnú morálku, sebadisciplínu a zdravý rozum.

Dobrá rada pre ostatných: Pamätajte, Ryby potrebujú najmenej jednu dobrú správu denne.

Zrazilim sme ceny

len do 31. 1. 2011

o k n á a d v e r e

NOVÉ ZÁMKY
Zelezňá 20 (výpallisko)
Tel: 035/640 8840, 0908 713 576
e-mail: novezamky@slovaktual.sk

ŠURANY
Hasičská 29
Tel: 035/650 1282, 0902 950 841
e-mail: surany@slovaktual.sk

www.slovaktual.eu

GAMEX
TRADING
s.r.o.

**NÁKUP A PREDAJ KUKURICE
OBILOVÍN A OLEJNÍN**

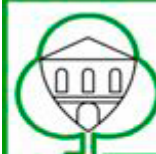
**ÚPRAVA, SUŠENIE, ČISTENIE
A SKLADOVANIE AGROKOMODÍT**

**PREDAJ OSÍV, HNOJÍV A CHÉMIE
PRE POLNOHOSPODÁRSKU PRVOVÝROBU**

PREDAJ SÓJOVÉHO ŠROTU

**VÝROBA A PREDAJ
KRMNYCH ZMESÍ A PREMIXOV**

GAMEX TRADING s.r.o.
Hadovská cesta 870, 945 01 Komárno
tel.: +421-35-77 20 147+9 fax: +421-35-77 20 150
e-mail: gtn@gtkn.sk www.gamota.sk

**STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
ZÁHRADNÍCKA GUSTÁVA ČEJKU**
Bratislavská 44, 900 45 Malinovo

V školskom roku 2011/2012 ponúkame:

4-ročné štúdium ukončené maturitou v odbore:

- 4211 6 záhradníctvo - 17 viazačstvo a aranžérstvo
- 4211 6 záhradníctvo - 26 sadovnícka a krajinárska tvorba
- 4239 6 floristika

3-ročné štúdium ukončené záverečnou učňovskou skúškou v odbore:

- 4571 2 záhradník
- 4569 2 viazač - aranžér kvetín

2-ročné nadstavbové štúdium pre absolventov SOU:

- 4511 4 záhradníctvo

2-ročné pomaturitné štúdium:

- 4211 6 záhradníctvo - 16 záhradná a krajinárska tvorba

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ 15. 2. 2011

**Bližšie informácie na tel. č. 0908 782 996
a www.zahradnicka-malinovo.sk**

Tentoraz to boli portréty...

(dokončenie zo str. 1)

aj šťastie, že prvý portrét, ktorý nakreslil, sa mu celkom dobre vydaril, čo ho povzbudilo do ďalšej práce. Samozrejme, nie všetko sa podarí, a bolo i tak, že už kreslil aj celý deň a výsledok bol taký, že mu z toho vyšla celkom iná osoba a on nemohol prísť na to, kde robí chybu. Inokedy mu podoba vyšla za pár minút, bez námahy a nervozity. Ale tak to už býva v prípade tvorivých umelcov, ktorých musí kopnúť najskôr múza, k tomu treba pridať aj motiváciu, výpoved' a chuť popracovať...

Vlado, ako sme sa mohli presvedčiť na jeho výstave, sa snaží kresliť po-

zitívne portréty, teda kreslenú osobu stvárňuje láskavo a nie nenávisťne a to aj pri tých osobnostiach, ktoré

nemá až tak veľmi rád, respektíve ktoré mu nie sú celkom sympatické. Časom však zistil, že predsa len lepšie

sa mu kreslia osobnosti jemu sympatické, ako tie, s ktorými až tak celkom nesympatizuje.

A čo sa týka techniky, kreslí v programoch Corel Draw a Adobe Photoshop, pomocou grafického tabletu, presnejšie povedané, nekreslí, ale maluje. Používa rôzne štetce, ktoré sa dajú navoliť, farby sa dajú namiešať a navyše tieto programy ponúkajú aj množstvo efektov, ktoré je ale potrebné ovládať a vedieť kedy použiť. Nie vždy je však pre neho prvoradá absolútna podobnosť stvárňovanej osoby, aj keď tá je dôležitá, keďže divák by mal spoznať, o koho ide. Tomuto druhu tvorby sa Vlado venuje iba niečo vyše pol roka. Stále verí, že sa bude stále zlepšovať a približne o dva roky plánuje, že návštevníkom galérie ponúkne na podobnej výstave portrétnu karikatúru na kvalitatívne vyššej úrovni ako dnes. Bez falošnej skromnosti si však myslí, že v sebe objavil talent aj na kreslenie ľudských tvárí a ako každý talent, aj tento treba rozvíjať. Verme, že sa mu to podarí.

Výstava je to samozrejme vzácna a ojedinelá. Každý jej návštevník, vrátane vernisáže sa v "obklúčení" týchto karikuovaných, významných domácich i svetových osobností cítil príjemne a tí čo majú radi umenie,

pre tých to bol iste nezvyčajný zážitok, veď takáto výstava býva v našom regióne ojedinelá, ak vôbec niekedy nejaká bola.

Na vernisáži sa stretla skutočne skupinka ľudí, ktorí obľubujú i rozumejú umeleckým dielam všeobecne a majú radi kultúru. Napríklad na rozdiel od „oberačkového a klobásosofistu“, kde ľudia chodia najmä preto, aby sa...vulgárne povedané prišli najesť. Pritom radi sa prezentujú pred fotoobjektívami, kamerami i médiami, spoznať ich možno podľa „pupku“.

Majster Vlado Mach na vernisáži musel čeliť aj množstvu vtípných otázok, na ktoré sa snažil rovnako vtípne odpovedať. Napríklad...kto ho sponzoruje, pretože ako sa vraví, z humoru sa dá vyžiť iba popri dobre platenom zamestnaní... Na „paškál“ prišiel aj portrét našej súčasnej premiérky, kedy do polemiky o nej, či ju autor vystihol zobrazíť alebo nie, zaznel z pléna názor že, citujeme...v danom prípade záleží, či ju Vlado kreslil pred voľbami, alebo po nich. V miestnosti nastal spontánny výbuch smiechu, a v takejto dobrej nálade sa niesla celá vernisáž, za čo možno poďakovať najmä pracovníckam novozámockej knižnice Antona Bernoláka.

J. Pollák,

snímky: Hana Tóthová

KADERNÍCTVO

(panské-dámske-detské)

Podelok: 8,00 – 17,00 hod.

Utorok: 8,00-17,00/19,00-21,00

Streda až piatok: 8,00-17,00

Sobota: 8,00-12,00 hod.

Nedeľa: na objednávku

**Kontakt: Zdenka Oršová,
mob.: 0911 741 104.**

Letomostie 1E, 940 01 Nové Zámky

Andrej Soblahovský AS-WORX

KNAUF

Rigips

LAFARGE

Andovce 49 , 94123,

email: asworx@gmail.com,

tel.č: 0907181447 nonstop

Ponúkame dodanie a montáž:

-sadrokartónové systémy: KNAUF, LAFARGE, RIGIPS

-kazetové stropy: AMF, OWA, GEIPEL

-tepelné a zvukové izolácie: ISOVER, KNAUF, URSA

Montujeme:

-sadrokartónové podhlady

-sadrokartónové deliace priečky

-predsadené steny

-priamy obklad stien sadrokartónom

-kompletné zateplenie a opláštenie podkrovia

-bytové jadrá zo sadrokartónu

-atypické riešenia, moderné prvky

-rampy, police, oblúky, klenby, kastlíky

-všetky iné úpravy a opravy

Slohová práca žiačky základnej školy

Rodičia sa delia na dve časti: matku a otca. Matka sa ešte rozdeľuje na ženu v domácnosti a v zamestnaní. Doma sa potom ešte skladá z manželky, matky, kuchárky, upratovačky, práčky, nakupovačky, účtovníčky, vychovávateľky ..., ostatné si nepamätám, ale mama toho vie vymenovať viac, ako napr. slúžka, otrok a iné. Matka viacerých miestach naraz, vie v jednej chvíli ne. Vidím na vlastné oči, ako po návrate zo zamiesi cesto na rezance. Prítom jej ide práč-mýšľa vety oznamovacie, rozkazovacie, opy-že potom prebalí malého Karolka a zaro-Dve oči mi na to nestačia. Lebo keď potom na varené rezance a ja mám na kolenách tep-a bielizeň je rozvešaná na balkóne. Darma si dve ruky ... a preda, keď príde domov z ro-v druhej dve sieťovky s nákupom a v tretej ... nesie aj Karolka s fusakom.

Otec sa neskladá ani nerozdeľuje. Na-ho nájdete málokedy. Okrem raňajkova-obyčajne v kresle, alebo na gauči a býva za-stopy: roztvorené, prevrátené noviny a ciga-od mamy, hoci má tiež dve ruky, prichádza neviem, ale písať asi nevie, lebo žiacku kniž-preskúmané, prečo patrí do skupiny rodičov,

Pán učiteľ povedal, aby sme sa pri písaní čov. V škole pridelujú žiaka, ktorý riadne ne-žiakovi, aby sa pri ňom niečo naučil. A tak si myslím, že pri sobáší pridelujú mužov ženám, aby ich ženy niečomu dobrému naučili a mali na nich dobrý vplyv. Mojej mame sa to zatiaľ žiaľ nepodarilo.

sa vyznačuje tým, že sa zázračne nachádza na myslieť na sto vecí, pričom desať vecí robí súčas-zamestnania dá variť vodu na sporák, zatiaľ čo ka, do ktorej chodí vymieňať bielizeň, mne vy-tovacie a našu Olinku skúša z veľkej násobilky. bí mu na Sunar s krupicou, to ani nezbadám. zasadnem k večeri, už je namletý mak aj orechy lákov zašité nové diery. Olinka má umyté vlasy mamu potajme obzerám. Mama má naozaj len boty, má v jednej veľkú tašku a malú kabelku, nie, veď som už povedal, že má len dve ruky, ale

chádza sa v zamestnaní a doma, ale doma nia a večerania, keď sedí pri stole, vyskytuje sa krytý novinami. Zanecháva po sebe vždy tie isté retový popol, niekedy aj v popolníku. Na rozdiel domov s rukami prázdny. Či vie násobilku ku mi ešte ani raz nepodpísal. Ani to ešte nie je keď na rodičovské združenie vôbec nechodí.

tejto úlohy zamysleli nad prácou svojich rodi-pracuje, čiže neučí sa, k dobrému a usilovnému

-net-

Jesť, alebo...

(dokončenie zo str. 1)

v zdravom pozemskom tele. Podobným spôsobom oslabený človek však potom nemôže plnohod-notným spôsobom naplniť svoju „pozemskú misiu“, kvôli ktorej vlastne prišiel do tohto hmotného sveta.

Ako je teda vidieť, radikálne a náhle rozumové rozhodnutie nejeseť mäso ľuďom prináša, ako fyzické, tak i duchovné škody.

Človek dnešnej doby by sa teda nemal zriekať mäsa úplne, ale mal by obmedziť jeho spotrebu a zamerať sa hlavne na takzvané biele mäso, čiže ryby, hydinu, atď.

Akékoľvek snahy spájať, ba podmieňovať duchovný vzostup nejeđením mäsa sú teda v podstate škodlivé a zavádzajúce. Veď ako vieme, dokonca i Veľký Učiteľ pred 2000 rokmi jedol so svojimi učeníkmi veľkonočného baránka.

A na záver snáď ešte jedna vec: Všetko je otázkou priorit! Hovoríť ľuďom dneška, aby nezabýjali zvieratá a nejedli mäso nemôže byť ani zďaleka tou najvyššou prioritou, keď vidíme, že sa dnes niektorí ľudia aj k iným ľuďom správajú ako ku zvieratám. Napríklad, keď

v nich vidia iba nástroje na vlastné obohatenie.

I toto Veľký Učiteľ vedel a preto za najdôležitejšiu prioritu považoval rozvinutie lásky, súcitu a porozumenia medzi ľuďmi navzájom, čo zhrnul do slov: Milovať budeš svojho blížneho, ako seba samého!

Ak by sa teda v spoločnosti plne zrealizoval tento cieľ, čiže úcta ľudí k ľuďom, potom by sa rovnaký postoj začal ďalej automaticky rozširovať i na zvieratá a prírodu, teda na všetko živé.

Ak ale ľudia nenájdu cestu, úctu a súcitu sami k sebe, pravdepodobne im budeme darom hovoriť o úcte a súcite k zvieratám. Akékoľvek extrémny, hoci aj v dobrom chcení, sú však škodlivé.

Dnešné prejedanie sa mäsom možno samozrejme taktiež považovať za jeden zo škodlivých extrémov, avšak rovnako škodlivé sú i všetky duchovné snahy, nerešpektujúce prirodzené potreby nášho súčasného pozemského tela. Známe úslovie o zlatej strednej ceste nám v tomto konkrétnom prípade môže preto poslúžiť, ako to najvhodnejšie odporúčanie.

-int-

Cenné rady nielen gazdinkám

- ☞ Zvädnutá petržlenová vňať bude opäť svieža, ak ju poukladáte na tanier, pokropíte studenou vodou a necháte prikrytý tanierom niekoľko hodín.
- ☞ Viete, že: ... energiu vám dodá nápoj z rozmixovaným banánom, jahôd a medu? ... zdravou pochútkou je sušené ovocie? Ukojí chuť na sladké a zníži hladinu cukru v krvi. ... bylinkové čaje sú výborné na povzbudenie látkovej výmeny?
- ☞ Aby ovocie pri pečení ovocného koláča nekleslo na spodok cesta, obalte ho v hladkej múke, potom uložte na cesto.
- ☞ Pri pečení koláčov môžete mleté orechy nahradiť strúhankou osmaženou na masle.
- ☞ Pri varení lekváru alebo pretlaku sa nebude vytvárať pena, ak vnútro hrnca vytriete glycerínom.
- ☞ Ak vám drevné uhlie zhasína, posypte ho hrstkou soli.
- ☞ Aby sa mäso počas dňa v prírode nepokazilo, zabalte ho do žihľavy a odložte do tieňa.
- ☞ Mäso z hydiny bude šťavnatejšie, ako ho pred pečením pokvapkáte citrónovou šťavou.
- ☞ Skôr než začnete mäso krájať, vždy si všimnite, ako smerujú vlákna. Krájajte ich naprieč, čím narušíte dlhé vlákna a mäso sa bude lepšie jesť.
- ☞ Chcete postrúhať mäkký syr? Vložte ho na pol hodiny do mrazničky a strúhadlo jemne potrite olivovým olejom. Takto sa vyhneme problému s upchanými dierkami.
- ☞ Syr vraj pri vyprážaní nevytečie, ak ho vopred vložíte na chvíľu do chladničky.

Vlani si pripomenuli okrúhle výročie

Vzácné dokumenty a prvé záznamy o farnosti v Radave

(pokračovanie)

V máji 1969 dôstojný pán Milan Hajdin, miestny farár, zvolal stretnutie veriacich, na ktorom sa zišlo asi 300 ľudí. Ochota a odhodlanie pomôcť vlastnou prácou i finančnými zbierkami vtedy nechýbali takmer nikomu z Radavčanov. Rozhodovalo sa o dvoch možnostiach - rekonštruovať starú kaplnku (školu) alebo vybudovať nový kostol. Veriaci si vybrali druhú možnosť.

Bolo potrebné získať projekt. Pán farár Hajdin mal známeho mladého architekta Vladimíra Záborského. Napísal mu do Francúzska, kde sa celá rodina Záborských vtedy nachádzala, a požiadal ho o pomoc. Odpoveď bola promptná. Podľa Záborského projektu sa stal kostol v Nevoľnom, v rodisku mladého kňaza Rudolfa Baláza (v súčasnosti banskobystrického diecézneho biskupa) a stavali ho stavební inžinieri, manželja Ján a Alícia Jendželovskí z Banskej Bystrice. Architekt navrhol, aby po porade s nimi bol použitý tento projekt.

V júni 1969 prišli na pozvanie pána farára Hajdina manželja Jendželovskí na návštevu do Radavy. Bol dohodnutý pracovný výjazd do obce Nevoľné na obhliadku tamjšieho rozostavaného kostola. Vycestovali tam pán farár Milan Hajdin, kostolný otec Ján Melišek,

Matej Babín, Michal Golha, Ing. Aladár Mrváň, tam ich už čakali manželja Jendželovskí. Po zhodnotení hrubej stavby a posúdení jej architektonického riešenia sa rozhodli, že v Radave sa postaví podobný kostol, ale s prístavbou, aby sa získal väčší priestor.

Na podnet pána farára Hajdina niekoľko zástupcov obce vycestovalo spolu s ním do Bratislavy na odbor pre cirkevné záležitosti Povereníctva kultúry SR získať tzv. ideologický súhlas. Po prednesení dôvodov, pre ktoré sme chceli v Radave vybudovať kostol, odzneli z úst prednostu odboru dovtedy neslýchané slová: „Veď v takýchto prípadoch sme vždy dávali súhlas na stavbu kostola!“ Kto pozná vtedajšie pomery, vie, že to tak nebolo, ale pre Radavu znamenali tieto slová súhlas..

V júni 1969 boli farníci aj v Kancelárii Biskupského úradu v Trnave, kde rokovali o výstavbe nového kostola v Radave a v Podhájskej s Mons. Júliusom Gábrisom. Za Radavu boli prítomní vdp. farár Milan Hajdin, Matej Babín, Ján Melišek a Štefan Mrváň, za Podhájsku sa na rokovaní zúčastnil vdp. farár Ján Kováč z Mane a traja veriaci z Podhájskej, z časti Svätúša, kde takisto mienili postaviť nový kostol. Pri spomienke o možnej finančnej podpore zo strany biskupského úradu zaznela

negatívna odpoveď.

Ešte pred začatím stavebných prác na výstavbe nového kostola vytvorili stavebnú komisiu v zložení: Matej Babín, Viliam Hoppan, František Jamriška, Jozef Vlasák, Dominik Melišek, Ján Melišek (kostolný otec), Štefan Mrváň a Ernest Melišek. Ako stavebného majstra zabezpečili dôchodcu Štefana Nagya z Dolného Ohaja, ktorý mal na starosti organizáciu práce na výstavbe kostola.

Už v júni 1969 vytýčili stavbu kostola za prítomnosti Ing. Jána Jendželovského a jeho manželky Alice, Ing. Aladára Mrváňa, Mateja Babína a ďalších občanov. Potom sa začalo s výkopom základov, na ktorom sa zúčastnilo 33, na ďalší deň 19 občanov, a za dva dni vykopali celé základy budúceho kostola. Kopalo sa ručne v šírke 60 cm a do hĺbky 120 cm.

Na stavenisko dovezli štrkopiesok, cement, rezivo, 250-litrové miešačky, vypožičané zo stavebného podniku v Šuranoch, fúriky a rôzne náradie. Dňa 2. augusta 1969 sa začali betónovať základy, kde pracovalo 65 brigádnikov. Základy po úroveň terénu betónovali dva dni. Približne 25 ľudí sa každý deň zúčastnilo na prácach, debnili a betónovali základy, ukončili ich 6. augusta. Na ďalší deň oddebnilo vnútornú časť základov a 19 pracovníkov zároveň navážalo ze-

minu pod betónovú podkladovú dosku.

Ešte pred posviackou základov pracovalo v dňoch 8. až 11. augusta na terénnych úpravách v priestore kostola aj na úprave okolia stavby 155 veriacich.

Základy kostola posvätil 17. augusta 1969 riaditeľ Kancelárie Biskupského úradu v Trnave ThDr. Ján Čížik, prítomní boli aj arcibiskup Mons. Ján Sokol, Mons. Karol Markovič, dekan zo Šurian, a viacerí kňazi z okolitých i zo vzdialených farností. V ten deň bol osadený a posvätený aj základný kameň. Doň vložili medenú trubicu s pergamenom, na ktorom bola v krátkosti opísaná súčasná situácia v cirkvi a štáte, a priložené podpisy všetkých občanov a detí Radavy. Základný kameň osadili Matej Babín s Ernestom Meliškom pred zrakmi asi tisícky veriacich z celého okolia. Nachádza sa pod vitrážuo patrónov sv. Cyrila a Metoda.

Ako zaujímavosť treba pripomenúť, že dlho očakávané stavebné povolenie z Okresného národného výboru v Nových Zámkoch prišlo až na druhý deň po posviacke základného kameňa.

(pokračovanie v budúcom čísle)

Matej Babín, priamy účastník výstavby kostola

Fejtónovým perom

O dedovi Vocetkovi...

Štamgastov v krčme U troch grošov čakalo v skutku šokujúce dopoludnie. Dedo Vocetko sa dotrmácal v nálade akú mávajú iba pacienti po náladovke pred operáciou žľzníka. Objednal rundu životabudiča s horcom pre všetkých, čím si koledoval o Nobelovu cenu za dobrotu. – Vari vám zvýšili rentu, dedo...?! – vyzvedal sa obecný blázon Vinco. – Vyplatili mi gázu za zlepšovák...zašušlal dedo spoza štátnych zubov a kopol do seba poldecák akoby sa blížil koniec sveta. Ticho mohli v krčme krájať a vyvážať za valuty. – Mój vnuk je majiteľom Autoškoly... Dnes dobrý džob, auto musí mať kvôli imidžu každý a tak o kunčaftov nemá núdzu... a kopol do seba druhý poldecák, akoby bol koniec sveta predo dvermi chyže. Také ticho mohli vyvážať nielen za valuty, ale i za devízy. – Napadlo mi, že každý adept na vodičák musí mať pri praktických hodinách jazdy jednu ruku priviazanú o hlavu...

Obecný blázon Vinco sa tešil, že medzi prítomnými je väčší blázon ako je on sám. – Ak vás vnuk miluje, dá vám bubáky za každú somarinu...- dôvodil krčmár, ktorý mal rád transparentnosť. Najmä pri platení za rundy...- Navrhol som, že každý vodič musí bravúrne ovládať vozidlo iba jednou rukou ! Bez pardónu...! Kvôli všeobecnej bezpečnosti na cestách... Štamgasti súhlasili, no zamak nerozumeli prečo tá ruka priviazaná o hlavu. – Stačí sa postaviť pred krčmu a sledovať cvrkot na ceste... Každý druhý šofér má jednu ruku s mobilom pri uchu a tvári sa akoby sa nechumelilo. A chumelí sa... Stačí si večer zapnúť telku a počítať namiesto ovečiek pred spaním dennú inventúru autonehôd...

A vtedy štamgastom svitlo. Čím bravúrnejšie budú vodiči ovládať vozidlo jednou rukou, tým menej autonehôd. Také čosi si naozaj zaslúži odmenu za zlepšovák...!

Vlado JAVORSKÝ

Družobné stretnutie obcí Čaka, Čechy, Dolný Ohaj a Kolta

Matica bez hraníc

„Matku kultúry a reči tiež milovať sa svedčí“ – aj toto dvojveršie básne Andreja Rolíka Matica slovenská v podaní recitátorky Moniky Zelinovej (6. ročník ZŠ) z Čaky vystihuje ďalšie stretnutie obcí Kolta, Dolný Ohaj, Čaka,

o sv. Cyrilovi a Metodovi. Predseda MO MS v Čechách J. Baranec o. i. daroval hlavnej organizátorky Z. Bielikovej knihu Čechy, vydanú pri príležitosti 590. výročia obce. Predseda MO MS v D. Ohaji V. Porubský vyzval prítomných

„Matica bez hraníc“ – takto Maticu slovenskú nazvala predsedníčka MO MS Zuzana Bieliková na margo takýchto stretnutí, ktorých počet miestnych odborov presahuje naplánovaný. Pochválila Čechy a predsedu MO MS, že sa zúčastnil a jej pochvala padla aj na minuloročné akcie so svätými omšami s uvedením do života príležitostných pečiatok sv. Cyrila a Metoda v obciach Dolný Ohaj a Kolta. Pripomenula 117. výročie od smrti kňaza a národného buditeľa Martina Čulena (24. 1.), pochovaného v Čake. „Vďaka písmu spoznajú vás vnuci po mene. Zvedia, že tu v rodnej zemi majú korene...“ – recitovala žiačka Monika predtým, ako o sv. Cyrilovi a Metodovi porozprával F. Polakovič. Ten vo svojej prednáške upozornil na názov písma týchto svätcov – na miniskulu, pretože niektorí si ju mýlia s hlaholickou, čo je reč. Zameral sa aj na autorov, pišucich o časoch Veľkej Moravy – na Porfirogeneta, na Ibn Rustu a na Franka Sisineka. Pochválil sa, že maturoval v tej istej budove ako Franko Sasinek pred 120-imi rokmi. Na margo sedemročného povedal Vojtech Porubský: „Teraz sme sa tu stretli štyri MO MS, ešte sa pridajú Plavé Vozokany a možno nás bude aj sedem...“ Nezabudol pripomenúť trojlístok Čaka, Kuralany a Dolný Ohaj – trojlístok obcí, ktoré sa kedysi pravidelne stretávali. Prítomných pozval na aprílovú oslavu 200. výročia pripomenutia si narodenia národného buditeľa, včelára, učiteľa, ľudového liečiteľa, kňaza, pôsobiaceho v D. Ohaji 17 a pol roka Juraja Holčeka. Predseda MO MS v Čechách všetkých pozdravil od starostu obce Jozefa Baranoviča (ktorý tu starostuje vyše 20 rokov) a vyzdvihol rušný a kultúrny život obce, ktorá má síce iba 300 obyvateľov, ale 7 spoločenských organizácií, ktoré sa snažia o udržanie tradícií. V súvislosti s Maticou slovenskou a s paralelou družobných obcí povedal: „Čaka a Čaha (názov pre Čechy) majú k sebe blízko. Tieto názvy nie sú náhodou. My na Čaha síce

len začíname s Maticou - podarilo sa nám ju založiť s Vojtom a Ferkom – ale nedávno sme urobili dobre zorganizovanú akciu, kde ani títo maticári nechýbali. Je treba posilňovať národnostné tradície.“ Prítomných predbežne pozval na hody, ktoré bývajú v obci okolo Petra a Pavla. Opätovne zaspieval folklórny súbor Čakanka pod vedením Emílie Hanusovej a harmonikára Ľudovíta Mankovického: „O Tebe spievam, slovenská zem, o Tebe spievam, jak Ťa milujem. Slovensko moje pod Tatrami, o Tebe spievam, domov môj drhý.“

Jana Slobodníková

TONA - rekreačný areál Šurany

Medzi obcami Komjatice a Černík (15 km od Podhájskej) sa nachádza prírodné jazero, kde si na svoje prídu hlavne milovníci rybolovu a windsurfingu.

Rekreačný areál TONA sa nachádza asi 15 km od Podhájskej, na okraji Šurian. Kedysi patril medzi najväčšie prírodné vodné plochy v okrese Nové Zámky. Nachádzal sa v ňom tobogan, detské ihrisko s bazénom, požičovnía vodných bicyklov a stánky s občerstvením. Dnes je v devastujúcom stave. –int-

Stolnotenisový turnaj

TJ Družstevník Dolný Ohaj uskutočnil nedávno stolnotenisový tradičný turnaj. Súťažilo sa v troch kategóriách - dievčatá, tinedžeri a muži . Najstarším účastníkom turnaja 72-ročný bol Jozef Bartoš. Výsledky v jednotlivých kategóriách:

Kategória dievčat

1. Eva Ostrožlíková
2. Jana Nagyová
3. Helena Némethová

Kategória ml.mužov

1. Marcel Bánoš
2. Stanislav Palacka
3. Martin Nagy

Kategória st.mužov

1. Oto Podbehlý
2. Jozef Felvidéky
3. Matej Bajla

Po vyhodnotení starosta obce pán Ivan Solár odmenil štartujúcich vecnými cenami.

J. Hatala

ku ktorým sa pridali i maticári z Čiech. Kultúrny dom v Čake bol svedkom družobnej akcie miestnych odborov Maticy slovenskej, ktorých členovia sa nezameriavajú protimaďarsky, ale ich cieľom je uchovanie tradícií. Patrične prispel k tomu aj program: okrem odznenia národne orientovaných básní zaspievali členovia folklórnej skupiny Čakanka, hostí pozabával ujo Maťo, zazneli príhovory predsedov MO MS – Zuzany Bielikovej (Čaka), Vojtecha Porubského (Dolný Ohaj), Františka Polakoviča (Kolta) a Jozefa Baraneca (Čechy). Nechýbalo bohaté občerstvenie, ktoré zasponzoroval Obecný úrad na čele s pánom starostom Petrom Blaškovičom, ktorý nechýbal na tejto akcii. Spolupráca medzi Obecným úradom a Miestnym odborom MS teda je a keďže pani predsedníčka MO MS v Čake Bieliková je nositeľkou najfrekventovanejšieho tunajšieho priezviska, nový pán starosta pre naše noviny takto predstavil svoju obec: „Bielikovci, Špaňovci, Viglašovci – to sú podmnožiny veľkej množiny, ktorá sa volá Čaka.“ Predseda MO MS v Kolte F. Polakovič spravil prednášku

k minúte ticha na pamiatku zosnulého spisovateľa, predsedu prezídia MS Ladislava Ťažkého (19. 9. 1924 – 20. 1. 2011). Spomenul aj zosnulého pána učiteľa Remeňa, zakladateľa a vedúceho FS Čakanka, ktorého nedožité 80. narodeniny si nedávno pripomenuli obyvatelia obce Čaka v programe In memoriam. Hoci v sále na chvíľu zavládlo ticho, spomienkovú atmosféru pripomenuli aj čierne gorálky a čierne základné oblečenie speváčok Čakanky, no ich oranžové blúzky a oranžové kravaty mužov akoby symbolizovali svetlo tých, ktorí už nie sú medzi nami, ale boli a sú svetlom pre národ. Iniciátor týchto stretnutí F. Polakovič do ticha zaspieval pieseň (ako Stanislav Bajanič na januárovom maticiarском stretnutí v Šuranoch): „Kamaráti bratia pomaly sa tratia, jeden išiel k Bohu, jeden išiel k Bohu, my pôjdeme zajtra.“ Pieseň iste nie je ukazovateľom na starnúcu maticu, ale je pripomenutím pominutelnosti a akoby bola výzvou k spolupatričnosti a k vyzdvihnutiu duchovných hodnôt. A takéto hodnoty uchováva Matica slovenská a chce ich odovzdať budúcej generácii.

STRETNUTIE

Zavolať mi spolužiak. Vraj, mali by sme sa konečne stretnúť. Na tradíciu nadviazať. Veď bývali časy, keď sme sa stretávali pravidelne, celá trieda. Kým sme boli všetci nažive. Čas je však nemilosrdný a tak sa nás schádzalo čoraz menej a menej, až to zakapalo.

Nuž, dalo nám to roboty, kým sme opäť pozisťovali, kto, kde, ako a či vôbec ... Zostalo nás ešte zopár. Tak sme miesto stretnutia vyhládli, pozvánky rozoslali.

Ani na Neho sme nezabudli. Lebo On nesmel chýbať ani na jednom našom stretnutí. Vedeli sme, že žije. Veď On, je teraz Niekto. Vysoká funkcia ho zdobí. Len aby naše pozvanie prijal... Prislúbil a veru aj prišiel. Teda najskôr to tam takí od fachu všetko prekutali. Potom nastúpili ochrankári. Boli všade a mali sme dojem, že ich je tam viac, ako nás, konškolákov. Nakoniec prifrčala kolóna. Policajti zastavili premávku a z opancierovaného auta vystúpil On.

Neformálne, postupne všetkých vyobkával, v oba vrhy vybozkával každého. Familiárne, krstnými menami nás oslovoval. Málokomu sa trafil do mena, ale to mu zjavne vôbec neprekážalo. Na zdravie si s nami pripil. V krátkom, improvizovanom prejave, ktorý z papierika prečítal, zaželal nám veľa zdravia a úspechov. Sem - tam si aj slzu dojatia z oka zotrel.

Dlho sa však nezdržal, lebo, ak sám povedal, nie je už pánom svojho času. Ešte predtým, ako odišiel, museli sme všetci prisahať, že mu my aj naše famílie dáme hlasy v nastávajúcích voľbách.

Drží sa veru obdivuhodne, náš súdruh triedny profesor.

G. Stopka

MODLITBA

*Dajže Bože dajže stratu
nech nemusím platiť štátu
nech mi pokoj na duši
zdaňovaním neruší.*

STARÁ MÚDROŠŤ

*Zásadu tú vyriekol
dávno múdry ktosi:
Nesmie strácať hlavu
ten kto jarmo nosí!*

J. Heinrich

Dohovára pani Konopásková manželovi. – Nechápem, prečo musíš každú nedeľu rozhodovať zápasy! Tých pár faciék môžeš dostať aj doma...

-Mami, keď je už auto síce do šrotu, čo s ním urobia?
-Predajú ho tvojmu tatkov.

-Aký je najväčší sen bezdomovca?
-Bývať pod kanálom La manche.

Byť na čele neznamena skákať po hlavách.
L. Majer

-Dcéčka, ako si mohla dovoliť, aby ta v atalieri malo-
vali nahú?

-Ale, mami veď v atalieri sa kúrilo a bolo tam teplo.

-Fero, mne už nemožno na aute odcudziť stierače!

-A to už prečo?

-Namontoval som ich zvnútra.

Vraví vodička manželovi:

-Karburaťor je plný vody!

-A, kde je auto, nech sa na to pozriem?

-V bazéne.

ODKEDY SPADLO LIETADLO DO
JAZERA ŽERIEME IBA UTOPENCOV.
TO NEVIEŠ NAVARIŤ AJ NIEČO INÉ???

M. Čizmar